Doctrina 11. — 1

Del Sacramento del Bautismo.

esplicadunic generalean Sacramentubac, toquetan da, sachi gatian declaretara banatino, espliquetan dala correspon dietansacona bacoitzani, eta izango da emotendala aiena Bautismoco Sacramentubagaiti, izanagaiti Christo gure Jaunac eta gure Ama Elizac ifinten daucubena leenengo lecuban, eta razoe andiaz, cegaiti izanic, dijuan legez Florenciaco Concilioac, ate principala mundi fiel gustiac santcen diran Eliza catolicoen taldean, zan chit conveniente eta videzcoa euqui ecui-jan leenengoen izena, bada ecin recibidu ditezque beste Sacramentubac, recibidu eztala au izangaiti gustien atea, dio Sto Thomasec, dinala bidezquiro incapazac batiatu gabe dago cen sugetoac recibietaco beste edocein Sacramentu, cegaiti gustioc beandaube santu preciso ate misteriozo eta zoriones oneti.

Ciertutzat emonic au, jaquin eguizube, nere fielac, Bautismoa dala Sacramentu bat instituiduba Jesu Christo gure Jaunagaiti, eta consistietan dau gorpuzt humanoen garbiqueta campoco baten, eguiña verba determinadu batzuben forma baten azpian eta instituidubac Jesu Christo gaiti fin onetaraco, daucala intenciñoa estiten dituban ac eguiteco Sacramentu eguiazcoa, Elizac euqui ten dabena legez. Sn Pablo Apostolubac dio, dala gure regeneracioen, eta barritzeaxen garbiqueta, nun ez baca rric garbiquetan da eta purifiquetan da animia culparen mancha gustietati, ezpada eco bi tema en metua Jaincoa (zergendrado), itten dau Adamen etozqui infamea, daña pecatu gaiti, eta comuniquetan deusen gracia Divinoa, eguiten

gabela bidezguino bere seme adoptivoac eta ceruco herederoac.

Esandanagaiti ezaguto daiquezube egon dedin Bautismo eguiarzcoa, bear dirala guchienez uru gauza, eta içan eguizu be ondo, cegaiti necesidadeco guentaera batzubetan edoceñec batiatu daique, eta orregaiti da bearrezcoa bacoitzac jaquin daguian eguiten. lenengo, bearda ur eguiarzcoa eta natu rala, eta beragaz izan deilla bustia batiquetan dan perso na, procuretan dala esartea buruaren garrean. Esandot izango dala naturala edo benertanna, ceñegaiti aiquetan da ur errecacoa, ichasocoa, pozubetacoa, itunrietacoa, euria zena, edo urtuba edurreti edo izotzeti, egon dedilla otza edo berua, cegaiti edocein oneetati benifiquetan da izatea ur naturala, bada etortea andi edo beste parteti, egotea berua edo otza, bacarric dira accidenteac guentcen eztaubenac uraren izate naturala.

Contrara, inferietan da bertatic, eta euquicodozube aiturric, eztirala Sacramentu onen materia ur artifi cialac ateratuac bedarretati, edo lorretati, nola larroletati, eta beste alaco batzuc, ezta lecija, neganrac edo malcoac, chuba, ezta botetan daubena arbolac, cegaiti oneec eztira ur naturala; ala ere necesidadeco guertaeran, eztagoan an ur naturalic, batiatu leique ur esanaquin, baña ifinten dala condiciño au, cein da bastante ifini dedin adimentuz: ur au bada materia suficientea nic batia quetan zaut; eta ezpada, ezta nere intenciñoa batiaguetea; baña gueno vicico balitza umea, batiatuco da barriro ur naturalaz, esaten dala: batituta ezpazagos, nic batiqua tan zaut, bada da motivo justoa, berrirtadu dedin Bau

firmoa; baña camporatu ezqueno necesidadeco guertaera, jaquingo dozube, izango litzatequeala pecatu mortala ucetia edocein ur artificialen, egonic naturala, peligrubagaiti cerre za exponietan dan bateatua gueldetu eztedin umea; eta igual quino, ura izanagaiti naturala, badago loia edo corrompi tua, izango litzateque pecatu grabea ucetia beraren neceri dade bagaric, izanagaiti Sacramentu oni lotsaren erreveren cien contra; eta ala, aldan guztian, batiatuco da ur purrun ta clarubaz; eta Bautismo solemnean ur bedeincatuaz.

Esan dot ere, burtico dala batiaquetan dana, botetan jaco la ura burubari, cegaiti au da, eracusten davena leguez Sto Thomasec, principala campoco miembroen artean, bada beragan aurquitcen dira sentidu barruco eta campocoac, eta beragan aguertcen da igualquino vici condetaren prin cipioa, eta burubari ere da nun exercitetan daben animiac accinoric nobliena, dana adialduna; eta onegaiti, dist barrino, bota, bearda ura burubari, bada onela asegurretan da Bautismoa, eta botetan dala gorputzaren beste edocein partegan, da dudatia, dio Doctore Gurguerutarrac, eta Sacramentuben administracioan jarraitu eta practicaduco da segurubena, necesidadeco guertaeran eztala, ecin daniari beste modutan, umea jaiotcen daniari leguez, eta aguertu eztaberiari gueiago oin bat edo escuba baño, eta bildur izan jaioco eztala guztiz vicirric; guertaera onetan, peli grubagaiti, batiatu bearda orduban condicinoen azpian, eta gueno jaioco balitza vicirric, batiatuco da barriz con dicio onegaz: batiatua ezpazagoz, nic batiaquetan zaut &c. bada onela asegurretan da olarun eternoen materia

importantissimo au.

Bigarren beardana Bautismoen valiozaco, da esatea ura botetan dan demporan, verba oneec, eta icari eguizube ondo, baldin ere noiz edo noiz aurquitcen bazare necesidadean esatez socorritzaco premiaren bat: nic bateatuten zaut Aita ren eta Semearen eta espiritu Santuaren icenian. verba oneec pronunciatuco dira eta esan ura botetan dan demporan, egui teco Bautismo eguiazcoa, eta au da Sacramentu onen forma usadu davena beti Elizac Christoc bere discipulubai eracutsi eustenen araguidan, esan eustenian: bateatuco dituzube Aita ren eta Semearen eta espiritu Santuaren icenian. Verba oneec esan beardira eta pronunciatu campocoro ezquendu ta gueitu bagaric ecer entzun ditezquen moduban. eta eguiaz entzun daguiala belarriac, gorra eztala: esandot pronunciatu co dirala verba esanac, ezquendu ta gueitu bagaric ecer, cegaiti euracgan egongo balitza variedade substancialen bat, etelitza teque eguingo Sacramenturic; baña jaquin eguizube, dala bastante pronunciatu ditecen edocein hizcuntzan, dala latina, española edo portuguesa &c. eta persona chandiarrac ere, batiatuten daubenian bearrezco guertaeran, obe da esan edo pronunciatu daguien euren hizcuntzan, esponidu eztite cen peligruna erratuteco euracgan.

Yrugarren beardana Bautismoa izan dadin balioza, da batiatuten daben personiac, euqui daguiala intencio real eta eguiazcoa batiaguetaco, au da emoteco Christoc instituidu daben Sacramentuba, eta Eliza Santac emoten oi davena batiatu ten davenian; cegaiti batec administradura baleu bacarric chanzaz edo burlaz, edo baleuco bacarric intencioa garbiguetaco gorputza urdaguenianen bateti, eta ez batiatuteco Eliza

Santac practiquetan daben erana, izango litzateque pecatu chit grabe bat, eta persona guizagairo ha etlitzateque izango batiatua eguiaz.

Del Ministro del Bautismo.

Explicadurie Bautismoen definiciôa bere materia ta forma, iragô gatecen icustera eta examinatcera, nor dan Sacramentu andi onen Ministroa, eta procedietaco claridaderic andienaz, esaten deutzubet, dagocela iru persona genero izan ditezquienac Bautismoen Ministroac, dijuana teguez Florenciaco Concilioac: batzuc dira oficioz, ceintzubei euren empleoa gaiti toquetan jate administratia solemnemente, nola diran obispo Jaunac euren obispadubetan, eta Parrocoac edo Mairubac euren Feligresietan, baña izango dira oneec Sacerdoteac, bada dijuana teguez Sto Thomasec, Sacramentu onen administracio solemnia dago ordia sacerdotalaren contuna; baña ala ere Sacramentuba administradurie balitza Parrocoagaiti, izan eragaitic sacerdotea, izango litzateque balioza Bautismoa, baña pecatu eguingo leuque mortalmente.

Bigarrenen Ministroen generoa dira Sacerdoteac, ceintzuc euren ordenagaiti dira Bautismo solemnien Ministroac, bear badaube ere licitoraco, edo pecaturic ez eguiteco eta castigatuac izateco, conseguitu licencia, edo Obispo Jaunena, edo Parrocoena, batiaturo dauben lecuban: alaco moduban ece, Sacerdoteren batec batiaturo baleu Mairuben voluntatien contra bere Parroquian, bear dan licencia baganic, pecatu eguingo leuque mortalmente, Bautismoa ere izango litzateque balioza;

Baña obispo Jaunaren edo Maisubaren licenciaz, edocein Sacerdotec valida ta licitamente administradu daique solemnemente Bautismoa. Baita Diaconoac ere, Canon Sagraduben disposicioa gaiti batiatu daique solemnemente, Sacerdotien faltia dagoanian, eta sorguetan danian necesidade premiarzonen bat, esan dinanen licenciaz; baña Comporatu ezguero Sacerdotea edo Diaconoa, iñor ezta capaz delegacino onen.

Jaungoicoaren Ministro generoa, da beararreco dimporaraco, ceñaren guentaeran, edocein persona humanoc, bada Infiela ere, Heregea edo fedo baguea, eguin albadai ganviguesta eta esan forma legitimoa, da Bautismoaren Ministro eguiazcoa, eta eguiaz eguitendau Sacramentuba, daucala intenciñoa eguiteco. Baña advertidu bearda, necesidade onetan, edocciñec uso erazeercoa daucanai, dala guizona edo andrea, bateatu badaique ere, beardaubela ala ere obretaco licitamente, guardatu beardan ordena, izatendala diña gueiago dana preferiduba guchiago diña danari; bidezguina andreac ecin batiatu daique, dagoala presente guizonen bat, ezta onec ere presente dagoala clerigoren bat, ezta onec badago Subdiaconoa, ezta onec dagoala Diaconoa, ezta onec dagoala presente Sacerdotea, oracurten dabena leguez guztia Doctore Minguentarrac, baña esan dinanen batec, badira ere gueiago diña, guro ezpaleube batiatu, eguin beardabe beste guchiago dinanac, gordetan dala ordena preferiduba, eta dagoela guztiac instruiduta perfectamente Bautismoen forman, dinana esan itubu Verbac: Nic bateatuten zaut Aitaren, eta Semearen eta Espiritu Santuaren izenian; cegaiti eztaquiela guztiac ondo esan diran verbac, izan bear da preferiduba bateatuteco daquiana ondo, ez esponiteanen

peligruna exratiteco materia ain graveau. Igualguiro Aitac eta Amac exe bateatu badaique bearrezco guentaeraan euren Semeac, izango da eztagoanian besteric, cegaiti badagoz, da razoe andia izan ditecen oneec administraduco daubenac Bautismoa, baña badago estitasunic, badago premiaric, edo peligruba umea illdedin Bautismo bagaric, ezbitez ibilli guraroac escrupulosidadeaz, besto batzuben billa, eztada euroc administradu beguie denporaric galdu bague, cegaiti valio dau aro anima batec, eta eguiten eztada diligencia au ill baño leenago, galduco da betico; eta onela esaten dot ostera, estitecela ibilli guraroac escrupulosidadeaz puntu onetan, dagoala necesidade premiarcoa, eta eztagoala presente besto perso naric, cegaiti onelaco guentaeraan ez paratuaric eguiten dauba, ez contrahietan daube impedimentuzic bapere, eta onela dauco decididuric Elizac; eztada contraara, exercitetan daube piedadea, eta Caridadea. Ceuten dozube Ya esandoala, eta berriztatu dot batzubetan, izango dala necesidade premiarcoa, cegaiti eztagoala, ecin bateatu daique guraroac euren Semeac, pecatu mortalen aspian, ala exe izango litzateque baliora Bautismoa, izaten dala administraduba legitimamente.

Del Sugeto del Bautismo.

Esplicaduric nor dan Bautismoco Sacramentuaren Ministroa, da chit justo saquitea nor dan recibitu daiquian Sugetoa; baña puntu onetan arazoquetu guindesque larten guiro esatendala, edocein persona vidani, izan dedilla guizona edo andrea, izan dedilla umea edo gastetua, dala capaz recibie taco Bautismoa, constetan dana Heguez Eliza Santuaren practica universaleti, eta bere decisino canonicoetati; baña advertencia onegaz, umetan eztala bean disposicionic batere,

estiñalaco capazac euquiteco, eta intencioa ere urbetatutendau eta dauco Elizac euren izenian, esanic istendodan leguez S.to Thomasegaz, eta razoe andiaz, dio Doctorac Santubac, bada nola euren intencio eta vorondate personala bagaric leguez, bacarric bai Adan gure leenengo guraroaren vorondate eta pecatubagaiti, barbildu eutan culpa originala, ala da chit justo, estauquela ere umeac intencio propioa, ala ere Jaun Cristoren graciagaiti izan zana gueiago malicia gustia baño, recibitu badaiquiela gracia ta justificacioa Bautismoa mediante, sartu al ditien vici eternoan

Baña contraria, gastetuetan eldu diranacuri erarazoc coza, bearda preciso Bautismoa izan dedin balioza, euqui daguiela intencioa recibietaco, bada eracusten davena leguez S.n Agustinec, eta berau substancialmente dio Doctore Anguercotarrac, nola ipiñ duteco pecatarien vicia, eta anticinaco Adan erag dan bearrezcoa vorondate propioa, ala sarteco vici barrian Bautismoagaiti, da preciso ere egon dedilla [redacted] intencioa eta vorondate justua, bada falta dala au, Bautismoa izango litzate que iñolazcoa, cegaiti Jaincoac admitietan estau bere miliciarraco vorondate bagueco Soldaduric.

Intencioaz ostean euqui beandaube gastetuac fede sobrenaturala gure Religino Santuaren misterio principaleena, dio S.to Thomasec, ece orregaiti ere esan eben Jesu Christoren Magestadeac, emon dedilla Bautismoa sinisquetan davenari, cegaiti fede bagaric, dio S.n Pabloc, da imposible agradatu Jaincoari; azquenez, gastetuac euqui bear dauben disposicioa recibietaco Bautismoa, da importancia guchi coa fielen comunearaco, bada estira guentaera oneec chit sarriac, eta orregaiti ichicodogu Teologia Moralen Profesoreen contura,

diriana euren oficioagaiti instruiduta egon bear daubenac materian.

Demporaren gañean ceñegan recibidu beardan Bautismoa, dago diferencia andia elizaren oraingo practica eta aintzina egoanen artean. Aintzinaco demporetan ecin administradu ceitequian Bautismoa Resurreccinoco eta Pentecostesco Pascua bietan baño, camporatu ezquero premiazco guertaera, bada contuten zala au, berala aguintcen zan socorritzea galdu etzein anima ha; baña orain administradu bearjata Bautismoa umeai, dio Sn Clemente aita Santuac, aimbat lasterren, eta encargu berau eguiten dau Ritual Romanoac, eta razoe andiaz, bada modu onetan gueldiguertan da seguru umea, eta peligru baga ric galdu dedin bere anima; ceñagaiti gurasoac eroan bear dituse concienciian euren semeac aimbat lasterren bateatutera; eta Elizac determinatu ezpadau ene fixamente demporea, ceñe gan executadu bear dauben, bastante da jaguitea bere deseoa dala practicadu daguien aimbat lasterren, eta onela Catecismo Romanoac eguiten ditu culpa mortalen obendunac, berantzatu ten dauben guztian gueiago necesidadeac escatuten dauena baño.

Demporearen gañean ceñegan gardetuac recibidu beardau ben Bautismoa, eztaucat cer prevenidu, ezpada iztea Parrocoen eta obispo Jaunen Contura, diriana regularmente aiguetan daubenac onelaco guertaeran.

Azquenez, advertidu bear dot, izatendala Bautismoa, esan neben leguez Florenciaco Conciliorar, ate bearrezcoa santcen co Elizan, eta biderquino Bienaventuranzan, bada iñor ecin salvadu deiteque beragandic campora; ume guztiac, dirala

fieleen edo infieleen Semeac, eta berte illten diran guztiac pecatu originalaz bacarric Bautismo bague, euxenez cometi du ezpadaube ere pecatu mortalic, izango dira privatuac Jaincoaren vistati eternamente, padecietan daubela pena au, deritzona dañucoa, eta izango dira eroanac parage batera deitua limbo, dana lurpeian dagoan parage bat, ceñegan egongo dira desterratuac gloriati eta Ceruti pecatu originalen penan, barbitdu eubena euren Amaen Sabelian, parcatu ezjatelaco; baña nola berte aldeti cometidu ez euben pecatu personalic edo actualic, eztau be padeciduco ere sentiduco penaric, ezta surcoaric, ezta batere afficinocoenic, bacarric bai desterrubarena Ceruti, eta ecin ecusteti Jaincoa beti raunda guztian.

De los efectos del Bautismo.

Yru dira Bautismoco Sacramentuaren efecto principalac: lenengoa da, quentceia pecatu originala, decididuric daguana leguez Concilio batzuegaiti, eta particularmente Trentocoagaiti. Baguetic eguin eben Jaincoac Adan gure Aita, eta berarentaco, eta bere ondoco guztientzaco comunicatu eutzan doe neurribagueen artean, izan ciran bi principalmente; gracia donetsaria, eta justicia originala. Jaincoac bere arima infundidu eben graciaren indarrez, gueldi tu zan Adan justoa, ederra, amagarria begui divinoetan, adisquidea, eta bere mirabea, gloriaren heredeeroa, eta ordena sobrenatural batena eta divinoena, izanic ere viderquino berte guizon guztiac, bada gozetan euben pallaldia bera.

Bigarren doia recibidu ebena Adanec Jaincoaren piedadeti, izan zan justicia originala, dana zucentasun bat, edo zucen proceddetaco moduba operacino gustietan, eta bere virtutez eucan aguintza osoa bere pasio eta apetitoen gañean, jaqui

len obedaxata ovrac inats razoien contra, eta guexnanic ez euque la berazaz, ordin dapoana leguez aragnianen eta espirituaren antean, espada eca Jaincoaren autreza, eucan baguea bere barru co erreinuban, vici zala bienaventuranza natural baten, eta doe beran egoan igualquino concedituna etorqui humano gusti ani.

Ala edergui datu eben Jaincoac Adan gure Aita, eta beragan, bere ondoco gustiac; baña izan zan condicioaz izango jacola fiela eta obedientea, cegaiti contrara, ala bera, nola bere ondoco gustiac gueldituco cinala privatuac teroru ain preciosotatic, eta fidelidade eta obediencia onen prueban aco, ifini eben paraiso lurtarrean, eta emoten eutzala licencia jateco beragan egoeen arbola gustietatic, aguindu eutzan eriotzaco penaren azpian, eta recibitu citubar doe gustien galtzapenen, ezeguiala jan bacarric bateti ichi eutzana camporatuta eta devacatna. Baña o desgracia andiz querzarnia! austen dau Adan gure Aitac aguintza, eta puntuban bere traicioagaiti galdu citubar berataco eta bere ondoco gustientzaco ondaun ain neurri bagueac Jaincoac concedituta eutzan leguez; galdu eben bereala gracia divinoa, ceñaren oficioa da eguitea guizona Jaincoaren adisquide, izagoten zala beralatic bere etsai eta iraren semera, eta onela jaioten gara gustioc, dio Sn Pabloc: arguerrez galdunic gracia, ceñagaiti guencan derechoa glo riara, galdu gueben derecho au, eta guelditu guiñian campo ratuac beragandic; eta ecuri eguiruba omen pecatu origina len condaira labur bat.

Pecatu au, bada, eguiña Adanegaiti, eta ceñaren virtutez galdu eben gracia divinoa, guelditute zala privatua Ceruti, bancatcen jaen Bautismo Santubagaiti, eta videsquino recupere

tandogu Jaincoaren gracia, eta inagoteni gara izatera bere seme adoptivoac eta videzquino ceruaren heredeocoac; gracia divinoaz batera infundietan jacu virtute sobrenaturalac, eta espiritu Santuaren doiac; eta azquenez, gueldiquetan gara instante artati bertati listan ifiniac Eleizaren altzoan.

Baña ez bacarric quentceen dau Bautismoac pecatu originala, ezpada eze quentceen ditu edo barcatceen ditu gartetuetan pecatu actual guztiac, ala mortalac, nola venialac, jaguitunac bara baño lenago, batcatuten danac ifinten ezpadau bere aldeti eragotzi daiguian impedimenturic, nola da ez euquitea dolore sobre naturala euren, eta au da fedeco egui bat, declaratua Florencia co eta Trentoco Concilio Santuacgaiti.

Bautismoco Sacramentuaren bigarren efectoa da barcatea eta quentceia pena guztia merecitua culpaegaiti; alaco modulan ece, inno bat ilgo balitza, recibituric Bautismoa, bereala oragoco litzateque bere anima Ceruna, eta igualquino gartetua, cometitubagaiti pecatu asco batetua izan baño lenago, illgo balitza recibituric Bautismoa disposicio eguiazcoaz, ezteu que izango satisfaciorie batere cer emon bere maldadeacgaiti, eta orregaiti, inago bagaric Purgatorioti, juango litzateque zuzen gozetara Jaincoaren, eta onela dauco decididuric gure Ama Elizac.

Baña advertidu bear deutzubet, Bautismoac quentceen badau ere culpa dan guztia, eta pena guztia eternoa eta temporala merecitua beragaiti, eztitubala quentceen orregaiti penalidadeac, diriana bidezcoac pecatu originalari, nola diran gaisotasuna, eriotza, concupiscencia edo araguiaren revelioa, esperienciac eracusten davena leguez, eta dauco declaraturic Trentoco Concilioac, eta razoiaz, bada alaco miseriac eztira pecatu, ezpada bai conveni dira ano pacienciaren exercicioraco, eta virtuteen aumen

turaco.

Bautismoaren Ynugarren efectoa da imprimitcea guere animetan Caracter bat, edo señale chit arguitzu bat, izautendavena betico, eta izaungo dan eurecgan, borratuecingo dana iños laco moduz, dijue Trentoco eta Florenciaco Conciliosac; alaco moduban, ece recibidu eben condenatuac eurac ere, ecin quendu co daube iñoz, eta borratu infernuco gan gustiaquin, ezpada ece conservaduco daube beti, servietan deutela izaintz[illegible], eta mintasun eternoz, corresponditu ezagaiti Bautismoco graciari; eta contrara Cristinadu onai servidu co deuste eternamente gloriaz eta pozez Ceruco Paradisuban.

De las ceremonias del Bautismo.

Esan danaz Bautismoarengañean gueldiguetan bada ere esplicatua ascoro correspondietanjacon substancial gustia, ala ere deritzat conveniente, necesariac, emotea zubei arguiren bat, eta aguertcea circunstanciaren batzuc concurrietan daubenac Bautismo solemnegan, formadu daguizuben urtegoren bat merecidabena Sacramentu onec.

Jaquin equizube, bada, leenengo, Elizaren costumbre aintzinacoagaiti, eta aimbeste ecç, Sn Dionisio Areopagita, Sn Pablo Apostoluaren discipulubac aitatu ta esacutendau, beti dagoala, edo beraunguituten dala Bautismo solemnian persona ecantua eguiteco bateatuten dana pontean, eta ateratuteco beragandi, ceña ri esaten deutce atta ponteco, ceñec izan beandau bateatua, esacutendavena leguez Sto Thomasec, eta eugin urte erazoerzcoa, capaza eta suficientea esaututeco eta eguiteco intenciòa minis terioaren ceñezaco señaletuten dauben, bada deitua izatea Aita

ponteco sortuten da Aita leguez lagundutelo deutzancotic bateatuten danari regeneracio espiritualeza, gueldiquetan dala en carguaz instituitaco fedeco Misterioetan, necesidadeac escaguitan da ven gustian.

Aita pontecoac izan bear dau bat bacarra, edo gueien bi, bat guizona eta bestea andrea, bada ala dago determinaturic Trenteco Concilioagaiti, nola izan bear dauben icendatuac bateatuten dan umearen gurasoagaiti, eta euren faltan Maisubagaiti. Barbildu ten daube Aitaponteco esanac aidetasun espirituala, eta da modu onetan, Concilio beraren disposicioagaiti: bateatuten dauenac barbilduten dau aidetasun espiritual au bateatuaz, eta bere gurasoaquin, eta bateatuac eta bere gurasoac barbilduten daube igualquiro bateatuten dauenaz: Aita ponteco, edo Aitapontecoac, barbilduten daube ere aidetasun esana bateatuaz, eta bere gurasoaquin, eta contrara; baña Aitapontecoac eztaube barbilduten euren artean; alaco moduban ece, guizon bat eta andra bat izango balira ume baten Aitapontecoac bateatuten danean, ezleuque izango onegaiti impedimenturic bapere escon quetaco. Barbiduteco aidetasun au, bearda Bautismoa izandedilla ez bacarric balioza, ezpada ere solemnia, bada Bautismo premiaz coan ezta barbilduten aidetasunic Aitapontecoaz, baña bai bateatuten dauenaz, izandedilla guizona edo Andrea, eta orelan dan declaraturic Concilioaren congregacio sagrudubac. Bearda ere Aitapontecoac euquidaguiala umea Bautismoa administretan jacon demporan eta icutu daguiala izatez edo eguiaz, eta artu daguiala bateatuten dauenen escuti, edo ataradaguiala ponteti; eta razoe onegaiti Amaponteco ascoc eztaube barbilduten aidetasunic, cegaiti ez aterateen daube ponteti, ez artcen daube bateatuten dauenen escuti, ezpada bacarric Aitapontecoti, eta ala confesetan da beste declaracio bateti eguina Concilioaren congregacio esana

gaiti. Arguenez, Bautismoa administretan danean premiac echean, guero solemnidadeac suplietara elizan asistietan badaube ere Aitapontecoc, eta barbilduten onegaiti aidetasun espirituala, declaratunic daucana leguez igualquino esan dan Conciliosaren congregacioac.

Bigarren Ceremonia usetan dana Bautismo solemnegan, da itandutea bateatua izango danani, escatuten davenagaiti, eta izena cein gura daven esanni daguion, ceñi erantzuten deutzo gartetuac berberac, eta umea bada, Aitapontecoac bere izenian, escogietan davela izena, eta esaten davela. escatuten davela fedea. Gauza bi contenietan ditu Ceremonia onec: leenengo, escogietan dau Antoniren izena, Miguelena, &c. disponietan davena leguez Cartago laugarren Conciliosac, adietan emoten davela onegaz, bere vorondate propioz emoten deutzala bere izena Jaincoani, eta alistetan dala Christoren banderen azpian pelietaco mundua ren contra, Demonioaren, eta aragiaren, bere iru etsai cruelac, dio S.n Ambrosioc, eta nola estudiantea, emoten davela bere ize na, matriculetan da Universidadean, gueldiquetan dala obligatua bere leguetara, eta soldaduba, emoten deutzala bere izena Capitaiani, alistetan da bere banderien azpian; ala Cristinauba alistetan da Cristoren soldadutzat, eta dago obligatua celatan egotera, beareguitera, eta pelietara bere banderaeen azpian.

Bigarren contenietan davena Ceremonia esanac, da galdea eguiten jacona bateatuco danani escatuten davenaren: Quid petis ab eclesia Dei? cer escatuten deutzazu Jaincoaren Elizani? Ceñi erantzuten deutzo gartetuac berberagaiti, eta Aitapontecoac umearen izenian, escatuten daubela Jesu Christoren fedea. Eta

Cer emongo deutzu escatuten dozun fedeac? Ytanduten deutzo barriro Sacerdoteac. Ceñi erantzuten deutzo, vici eternoa: orrdo escatuten dozu, eta razoiaz deseatcen dozu fedea, esaten deutzo Sacerdoteac; baña aduertidu eguizu, gura badozu logratu vici eternoa, gorde bear dituzula Mandamentubac, amatcen dozula Jaincoa, eta proximoa, zu ceroni leguez, dana esango balleben, gloriaco vici Zorionecoa ezta emoten fedeagaiti obraquin bague, ezpada oncei lagundu bear deutcela ari, cegaiti fedea obrac bagaric da illa, dio Santiago Apostolubac, eta areguretan daven leguez Jesu Christoc berac, ezta salvatuco contentetan dana esanaz, Jauna, Jauna, ezpada eguiten davena berc Aita Eternoaren borondatea.

Bautismoaren Yrugarren Ceremonia da putza ceñegaz misteriosamente putz eguiten da bateatuten danaren arpeguian: exi ab eo, esaten dau Jaincoaren Ministroac, vel ab ea immun de spiritus, et da locum spiritui Sancto Paraclito, dana ha bera cein esatea, eta eracusten dau igualquiro Sn Antonino de Florenciac, putz onegaiti dala botatua Demonioa bateatuco danaren animati, eta bere lecuban datorrela Espiritu Santua vici izatera bere barruban, lein zana espiritu loiaren cautivo eta esclavoa culpa originalagaiti, ichusia, narcagarria, eta demonioaren toquia, izan deiu berriz bihurtemo amettla Jaincoaren semearen izate berriaz, ederra, amagarria bere beguietan, eta Espiritu Santuaren viciteguia.

Laugarren Ceremonia da Cruzearen Señalea, eguiten dana bateatuten danaren becoquian. Becoquia da lotsien jartequia, eta orregaiti eguiten da Cruceaen señalea beragan; dio Sn Agustinec, lotzatu ez gaitian izatez, eta [?]iriiditez Cristi

naubac; eta nola Soldaduba eta Caballeroa lotzatuten eztiran equitez soldadubaren eta Caballeroaren obrac; ala Christinauba ezta lotzatuco equitez Jaincoaren Semeanic ~~eta~~ dagocan obrac, diriana correspondietan jaconac bere Religino Catolicoari. Boleslaoc, Poloniaco laugarren Erreguec, eruaten eban bularrean, contatuten dauena leguez Cauinoc, urrezco lamina bat, eta beragan grabaturic bere Aita Erregueraren imagina, eta emprendituco eban guztian eguinde gloriosoren bat, ifinten eban bere bequien aurrean, eta esaten eban: ezpei permititu, o Aita! nic eguin daidan gauzaric, eztagocana berorren izenari, eta berorren Seme izateari: berau bada esan beandau Cristinaubac aurquitu deiteguean edocein tentacio edo pecatu equiteco peligruban.

Bautismo Solemneoaren bostgarren Ceremonia da gatzaren bendicioa eta ifintea bateatuten dan umearen aoan; ceñagaz exacuten jacu, dio Sn. Antonino de Florenciac, profesio cristinaduben memoriac preservatuco dauela pecatu guztien gal quidati, eta eguingo dabela ardurazia icasten ceruco jaquituria, dana conforme egotea Christogaz bere operacio guztietan, logratuteco vici eternoa.

Seigarren Ceremonia da ifintea estolia umearen gañean eta santceia Temploaren barruban, esaten dala: urlia santu za tes Jaincoaren Templuban euqui daguizun parte Christogaz, eta conseguitu daguizun vici eternoa; ceñegan adietan emoten jaco, bada descatituten dau eta escatuten dau santutea elizan, concedie tan jacola graciaraun, baña procurauco dauela izatea viciteguitan eta templu vicia ceñagan vicitu dein Jaincoa bera, izaten dala amatua barruan, obedecitua, adoratua eta reverenciatua, corres

pondietan jacon leguez bere anditasunaari, eta ez tala izango iñola ere Demoniaren tegui edo iguertoquia.

Sarßigarren Ceremonia da chuba cenapaz untatutendiran umearen belarriac, esaten dala dempora artan christoc esan cituban verbac, icututen citubala gor baten belarriac, curatu ebeniarri esaten ebela: ephpheta, dana habera cein esaten, iriqui eguizu belarriac; cenapaz eracusten jaco bereala bateatuco danari, dio Sn Ambrosioc, euqui daguiñala zabalic gorputzaren belarriac, eta gueiago animarenac, entzuteco Taincoac promefietan deutsena servietan davenari, eta cirtatuten dituban amenazac ofendietan davenaren contra, eta iñola ere ezteilla eguin gorra entzuteco Taincoaren voza eta deia, verva divinoa, eta aren Magestadeac emon deguion consegu Santuac, ya Confesoreen medioz, Maisuben eta predicadoreen, ya liburu devotoen medioz ere, eta bere proximoaren exemplu Santuen. Orduban ere untetan ditu Sacendoteac bere chubaz bateatuco danaren sunrac, aitu daguian, dio Sto Thomasec, ontzatu bear davela Doctrina Evangelicoa, eta guiatua bere unguento eta aromen fragrancia suaveti, juan bear davela Jesu Christo bere esposo maitien atzian, ez galcorren eta iragancorren atzian, guztia dana usain eta corrupcino sufriteecin bat anima sanoaren usaiguiñ ondo disponituari.

Sortzigarren Ceremonia da renuncia solemne bat eguiten dana Bautismoari; baña Ceren? entzun eguidazube contuz, eta estampatu eguizube ondo ceuben bularretan. Itan guetan deutzo aguiriari Sacendoteac bateatuco danari: abrenuncias Satanas? Renuncietan dozu Satanas? Ceñari erantzuten

deutzo bexac, pazbetua bada, bexbexac, eta umea bada bexe Aita pontecoaxen medioz: bai renuncietan dot. itanduten deutzo bexniz: renuncietan dituzu exe bexe obxa gustiac? ceñani exantzu ten dau igualguino: bai renuncietan ditut. Ytanduten deutzo azquenez: renuncietan dituzu exe bexe pompa gustiac? Ceñani exantzuten dau igualmente: bai renuncietan ditut; alaco modu ban ece, nola virgina batec bexe profesio Religiocoan renuncietan dau munduba, Demonioa, eta axaguia: ala Christinaubac renun cietan ditu Demonioaxen munduaxen eta axaguiaxen obxa gustiac, eta aimberte Solemnidadeaz, dio Sn Agustinec, ece ez bacannic guizonac, ezpada Jaincoac bexac, eta Aingueruac firmetan daube eta ratifiquetan daube renuncia Solemne ano

Bodezati garren Ceremonia da untatutea Chrismaz eta oleoaz bateatuco danaxen bularra eta espalda; Ceñagan exacus tensaco, dio Sn Agustinec, bateatua dala untatua barruban animan gracia divinoen eta doe sobrenaturaleen uncio icuse ciñaz, eta bexe barruban vici dan Espiritu Santuaxen uncio substancialaz; eta nola Aita Santuac, obispoac, Sacerdoteac eta Erreguerac dira Jaunaxen untatuac, eta orregaiti guna dau Jaincoac tratadu daguien. erreverenciaz, ala Christinaubac dira untatuac Sacerdocio Santuxen baten especian, Bautis moa mediante, dio Sn Ambrosioc, eta ofrecitcen dira puntu artati bertati Sacrificio espiritual bategan.

Bautismoaxen amazgarren Ceremonia da eun zuria ifinten dana bateatuaxen buruaxen gañean; eta da, dio Sn Ambrosioc, señale leguez, eta aguertuteco pillortu dala traspu saxxetati, eta Adanec ifini eutzan soñeco loietati, eta instan

te ~~[illegible]~~ Zoriaeco oneti bertati gueldiguetan da sancitua, eta apaindua gracia divinoen soñeco preciosoaz, ceñaren conservaciorako, dio S.to Thomasec, ifini beardau igurimantaric andiena, procuretan davela izan dedilla bere vici guztia inocentea, puruba eta Santua.

Bautismo Solemneaxen amaica garren Ceremonia da emotea bateatuari candela bat iracequia, eta ifintea bere escuban, eracusten sacola onegaz, dio S.n Antonino de Florenciac, izango dala bere vicia irreprensiblea, puruba eta Santua, cumplietan dituala bearguinoro Bautismoan barbildu cituban obligacioac, Jauna etorri deinian celebretarra ezteiac, urten daguian recibiteera vici virtuoso orren arguiaz, eta sartu dein aren Magestadeaz batera vici eternoaren Reinuban.

Azquenez: acabaturic Bautismoa, esan dan moduban, esaten deutzo Sacerdoteac recibitu ebenari; zuai baguean, eta Jauna izan dedilla zugaz; eta eguiar cce, onela eguingo baleu bateatuac, etzjaco gueldiguetan gueiago cer deseatu vici onetan, eta izango dau esperanza ondo fundatua logratuteco, eta conseguituteco glorien posesio eternoa.

Oneec dira Bautismoaren Ceremoniac, eta beste Sacramentubetan uretan ezpadau ere Elizac aimbeste Ceremonien, izan zan chit conveniente usatu eguiar, eta usatu daguian Sacramentu onetan, dana beraren ate leguez, eta nun eguiten dan fedien leenengo profesio solemnea; eta zan chit ifinia razoian eguin cedin edo administradu cedin adornubac, pompa eta solemnidadeaz, modu onetan izan cein tratatua reverencia gueiagogaz, dio S.to Thomasec, eta gente eraqueac euqui eztaguian puchigan, ezpada agradecidu daguien Jaincoac emon ciguien doeric andiena leguez, bada iriguiten deurte modio onegaiti Ceruco atea. Gura izan daguia

la Jaincoaren ontasun andiac bateatu gustiac eguindaguie
la ala, eta eraguera justoan euqui daguiela inaceguia, eta
vicinic fedea, firme esperanza, eta sucartua Caridadea,
Conservetan daubela beti mancha bague euren concienciea soñe
coa, eta conservetandaubela arguenez euren animan santifi
cacioaren olea, devocio andituaz, eta ain benoa nola procuratu
daguien cuidaduric andienaz conservetea recibitu euben gracia,
peliatan daubela guisarcoro gueratu ditien ocasinoetan Demonioaren
erasoen contra, munduaren eta araguiaren, bada obretan dau
bela ala izango dira Jesuchristoren servitzari fielac mundu
onetan, eta guero erreinaduco daube aren Magestadeaz eter
namente glorian. Amen.

MAn 687

FUNDACION
SANCHO EL SABIO
FUNDAZIOA